

Almanlar Stalingrad'ı aldıktan sonra ne yapacaklar ?

Politika çerçevesinin boşluğu, öteki cephelerin durgunluğu karşısında, bütün dünyanın gözleri Şark cephesine ve orada da Stalingrad muharebesine dikilmiş bulunuyor.

Bu şehir etrafındaki boğuşma çok çetin ve her iki taraf için çok kayıplı olmakla beraber Almanların adım adım yürüyerek ev ev alarak şehre girmeye başladıkları haber veriliyor.

Almanların Stalingradı almak için yaptıkları ölçsüz fedakarlık, Rusların burasını düşmana yermek için gösterdikleri kahramanca inat, taş ve kül yığını olmuş bir şehri kazanmak hır-sından yahut kaybetmemek kay-gısından ileri gelmiyor, bu nok-tanın düşmesi Şark cephesinde durumun baştan başa değişeceği düşüncesinden doğuyor.

Stalingrad, sadece Sovyetler Şefinin adını taşıması bakımın-dan Kızıl ordunun, her asker orada ölüncüye kadar elinden çıkarmak isteyeceği bir san-cağı sayılabilir. Fakat bundan başka Stalingrad, Volga gibi en değerli bir taşıt yolunu ve Rus-yanın içerlerini Almanların iler-leişine açacak son ve tek kuv-vetli kale olarak da düşman eline geçmemesi gerekli görülen bir can damarıdır.

Stalingrad, tipki Sivastopol gibi bir harabe halinde alındık-tan sonra Almanlar ne yapacak-lar?

Bugün, dost düşman, herkesin zihnini kurcalayan başlıca sor-gu budur. Almanlar için temelli var-gı, kış gelmeden önce Rusyayı tehlikeli bir düşman olmaktan çıkarmak, Şark cephesinde kış harbini en az zahmetli ve müda-faası kolay şekle sokmaktır.

Stalingradın alınması bu gaye-nin gerçekleşmesi değil, bu hedefe varmayı mümkün kılan yolun açılmasıdır.

Bu hedefe varmak için Sovyet ordularının esaslı taarruzlara gi-rismeyecek derecede bozulup da-ğılması, bir de Alman ordularına kışlak olabilecek, kışalmış bir cephe elde edilmesi şarttır.

Stalingrad ve Kafkas muhare-beleri Sovyet ordusunu ne ölçü-de hırpalayıp bozmuştur, bilmi-yoruz, Stalingradı aldıktan son-ra kolayca Hazer denizi kıyıları-na vararak Kafkasya ile Rusya arasında her türlü ilgiyi kesecek olan Almanların, bu suretle Sov-yet dayanma kudretini yüzde kaç nispette azaltacakları da bel-li değildir. Çünkü yukarıda Le-ninrad cephesinde ve ortada Moskova'da yığılmış olan büyük Rus kuvvetleri gerideki kaynak-lardan ve stoklardan daha uzun müddet istifade ederek, geçen kış olduğu gibi Almanları rahatsız edecek ve o uzun cephe boyunca büyük kuvvetler tutmak zorun-da bırakacak hareketlere giriş-bilirler.

Şu halde Almanların, Stali-ngradı ve Volgayı geçmekle be-ra-ber, bu kış umduklarını başa-rmak için mutlaka, geniş çapta yeni bir harekete başlamalarını beklemek lazımdır. Bu hareket hangi istikamete doğru olabilir?

Almanlar bu niyetlerini pek gizlememekle beraber — bunu salâhiyetli ağızlardan işitmiş-tim — planlarını, tabii olarak gizli tutuyorlar.

Bu noktada türlü görüşlere raslanıyor.

Bazı askerler, Almanların Kaf-kasyayı asarak hem Batıma ka-dar Karadeniz kıyılarına varmak ve Rus donanmasını yoketmek, hem de Hazer kıyısından Bakü petrollerine erişmek isteyecekle-rini sanıyorlar.

Kafkasyayı almak Almanlara çok şey kazandırsa bile, yukarıda asıl cephe kalacağı için Rusyanın dayanma kudretini kırarak bir yuruş sayılamaz. Bundan başka, Kafkas dağlarında kış daha ça-buk bastıracağı için Almanların bu mevsimde böyle bir harekete girişeceklerini kestirmek cüsti-lüktür.

Necmeddin Sadak

Reisicumhur bu sabah Ankara'dan geldi

Istasyonda şehrimizdeki Vekiller ve birçok zevat tarafından karşılandı

Reisicumhur İsmet İnönü bu sa-bah saat dokuz buçukta hususi tren-le şehrimize vasil olmuştur. Milli Şef Haydarpaşa istasyonunda Milli Müdafaa Vekili general Ali Rıza Artunkal, İktisat Vekili B. Sırrı Day, Parti İdare heyeti reisi B. Suat Hayri Ürgüplü, şehrimizdeki mebuslar, generaller, Üniversite rektörü, pro-fesörler, Vilâyet ve Belediye erkânı ve kalabalık bir halk kütlesi tarafın-dan karşılanmıştır.

Gar, bayraklarla süslenmişti. Halk Milli Şefi hararetle alkışlamıştır.

İsmet İnönü Haydarpaşadan Acar motörüne binerek gene halkın alkış-ları arasında ayrılmıştır.

Gar, bayraklarla süslenmişti. Halk Milli Şefi hararetle alkışlamıştır.

İsmet İnönü Haydarpaşadan Acar motörüne binerek gene halkın alkış-ları arasında ayrılmıştır.

Yeni Türkiye

İngiltere'nin eski Ankara Büyük Elçisi mühim bir makale neşretti

Londra 17 (A.A.) — Sunday Times gazetesi İngilterenin eski Ankara bü-yük elçisi Sir Percy Lorain'ın bir ma-kalesini büyük başlıklarla neşretmek-tedir. Makalede deniliyor ki:

Yeni Türkiye'yi vasıflandıran esas nokta bütünlük ve idraktır. Türkler mütecanis olmayan eski Osmanlı im-paratorluğunu aramıyorlar. Bu im-paratorluğun Türk olmayan kısımları atılmıştır. Eskiden Halife ve Sultan-ların hâkimiyeti altında bulunan bu topraklarda yeni hükümetler teşekkül etmiştir. Türkiye bunlara fena na-zarla bakmıyor.

Yeni Türkiye siyasi istiklâlini mü-dafaaya azmetmiştir. Bu hususta in-kânlar çok büyüktür. Türkiye'nin nü-fusu takriben 20 milyondur. Türkler istedikleri gelişmeyi temin etmek için sulh arzu ediyorlar. Türk hükümet adamları bugünkü olayları evvelden görmüşlerdir. Türkiye'nin bu görüşü-ne bir çok devletler inanmışlardır. Cumhuriyetin ilanındanberi vatan-daşlardan bir çok mallı fedakârlık ist-enmiştir. Gellirin yüzde 25 - 30 u Milli müdafaaaya tahsis edilmiştir. Bütün vatandaşlar bunu seve seve kabul etmişlerdir. Türkiye'nin silâh-ları kimseyi tehdit etmiyor, ancak istiklâlini korumak içindir. Bu taktire değer bir mısaldır.

Yeni Türkiye hayatının en kıymetli unsuru köylüdür. Türk köylüleri azım-sahlı, mert insanlardır. Sabahtan akşama kadar çalışırlar, tarlalarını ekip biçerler. Vatan müdafaaasına çağırılınca sapanlarını bırakarak silâ-

ha sarılırlar. Türk köylüsünün mu-harebe sahnesinde cesaretinin hudu-du yoktur. Kendisile düşman vazie-tinde bulunanların hepsi buna hür-meti öğrenmişlerdir.

Kemalist Türkiye bütün komşu-larla iyi münasebetler kurmuştur. Rus-ları dost yapan, asırlık ihtilâfa nihâ-yet veren Sultanlar değil, yeni Türki-yedir. Yunanistanla ve diğer komşu-larla dostluk tesis eden yine Sultan-lar değil Cumhuriyet hükümetidir. Beyhude yere çalışmış olmakla be-ra-ber Bulgaristan'dan Balkan antantına girmesini isteyenler yine Türkiye'nin hükümet adamlarıdır. Sadabat pak-tuna giren ve Asyadaki komşularla dost yaşamağı temin eden keza Sul-tanlar değil, yeni Türkiyedir.

Makalemizi iki adamdan bahsederek bitirmek istiyorum: Atatürk ve İnönü. Türkiye'nin kendini idare etmek için bulmak mazharıyetine nail oldu-ğu iki adam. İkisinde de aynı olan şu iki meziyet var: Kaya kadar sağlam namus ve şeref, çok yüksek bir va-tanseverlik. İnönü güvenliğine lâ-yık, nadir görülür görüş berraklığına malik, insanları sevk ve idare etme-sini bilen bir şefirdir. Kemalist Türki-yenin ananelerini onun kadar iyi muhafaza edecek bulunamazdı.

Atatürk için şunları söyleyeceğim: O sevk ve idare için yaratılmış rad-yomdan bir insandır. Ölümden kork-muyordu. Harbi biliyordu, fakat kan dökmeye razı değildi. Sulh onun baş-lıca gayesi idi.

Yiyecek maddeleri

Pirinç ve sadeyağ neden yükseliyor?

Zeytinyağının bugünden itibaren litresi bakkalarda 142 kuruşa satılacak

Son günler zarfında pirinç ve sa-deyağ fiyatlarında mühim bir yükseliş vardır. Bunun sebebini öğrenmek üzere tanıdığımızı namuslu bir tü-carcıya görüştük. Bu zat bize şunları söyledi:

«Son zamanlarda piyasada pirinç azalmıştır. Flatlerin yükselmesi bun-dan ileri geliyor. Pirincin azalması-na sebep te geçen seneki mahsulün tükenmek üzere olmasıdır. Geçen se-neki pirinç mahsulünün büyük bir kısmını hükümet satın almıştı. Ge-riye kalan miktar şimdiye kadar idare etmiştir. Bir iki haftaya kadar yeni mahsul gelecektir. O zaman fi-atlar düşecektir.

Bu münasebetle şunu da söyle-yim: Pirinç Suriye'de çok pahalıdır. İstihsal mntekaları hududa yakın olduğundan mühim miktarda mal Suriye'ye kaçırılıyor. Şu halde yapı-lacak şey pirinç istihsalını arttırmak, kaçakçılığa karşı tedbir almaktır.

Sadeyağa gelince, bunun azlığı şu iki sebepten ileri geliyor: 1 — Kış yüzünden geçen sene fazla telefat olması. 2 — Derinin fazla para ede-ceği düşünlükle sifir derisi için fazla la hayvan kesilmesi. Hayvan mik-tarında azalma alınca sifir te azalmış ve sadeyağ istihsalı düşmüştür. Buna karşı bugün için yapılacak bir şey yoktur. Sadeyağ yerine zeytinyağı veya diğer nebati yağlar kullanmak lazımdır.»

Yeni mahsul pirinç

Hükümet kısmen el koymaya karar verdi

Ankara 16 — Hükümet 1942 çeltik mahsulüne ve bu mahsul-den henüz fabrikalarda bulunan pirinçlere el koymuş ve alıma Toprak mahsulleri ofisi memur edilmiştir. Çeltiğin beher kilo-suna biçilen fiyat 27,5 kuruştur. Pirincin fiyatı, ecnebi maddesi yüzde üçü geçmemek şartile 65 kuruştur. 3 gün içinde beyan-name verilecektir.

Yapılacak tahmin veya tes-bitlere göre, 15 tona kadar ol-mak üzere çeltiğin yüzde onunu, 15 tondan fazlasının yüzde yir-misini kendi vastaları ile Toprak mahsulleri ofisi teşkilâtına 1 ay zarfında teslim edenler geri ka-lan mallarını istedikleri gibi sa-tabileceklerdir.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Harb ne kadar sürecektir ?

Alman Propaganda Nazırı B. Göbbels bu suali soranlara cevap veriyor

Berlin 17 (A.A.) — Propagan-da Nazırı B. Göbbels, Das Reich gazetesinde yazdığı bir bagyazıda bu harbin ne kadar süreceği mesele-sini incelemektedir. Nazır diyor ki: «Harbin dördüncü yılında dost ve düşman herkes harbin ne kadar süreceği sualini sormaktadır. Bu 4 yıl zarfında alınız harb değil, insan-lar ve milletler de bir değişme ge-cirmiştir. Bütün memleketlerde bu-gün hr şey daha realist manzara gösteriyor. Biz harbin iptidasında realist görüşle bakmıştık. Şimdi al-danmış değiliz. Harb bütün millî kuvvetin kullanılması zaferi va-rılması icabeden muazzam bir mil-leter trajedisidir. Hudutsuz hürriyet veya ölmemiz, harbin neticesine bağlıdır.

Muharebenin ne kadar süreceği hakkındaki sualin kat'i bir cevabı yoktur. Nasıl ki bir harbe tekaddüm eden günlerde harbin ne zaman ve ne şekilde çıkacağı da bilinemez. Fakat tecrübe şunu ispat eder ki harb gibi sulh da birdenbire çık-a-caktır.

İngilizler, bütün muharebeler

Önümüzdeki haftalar

İngiliz İstihsalât Nazırına göre hayatı ehemmiyeti haizdir

Londra 17 (A.A.) — İstihsalât Nazırı Littleton demmiştir ki: «Önü-müzdeki birkaç haftanın harbin ce-reyanında büyük ehemmiyeti var-dır. Rusya daha birkaç hafta vaziyeti muhafaza ederse müvazene bi-zim tarafa geçecek demektir»

kaybedilir, sonuncusu kazanılır, di-yorlar. Bu söylenen sözlerinin en aptalcasıdır. Bu ancak 1914 harbin-de bizni yaptığımız gibi, galibiyet-lerimize rağmen, muharebeyi ter-ketmekle kabil olur. Bugün galip Al-manyanın elinde o kadar garantiler

vardı ki harbin neticesinden endişe duymasına mahal yoktur.

Almanya hiçbir zaman taarruz prensiplerini feda etmemiştir. Ha-sımlarımız mütemadiyen gelecek te-sebbüsü beklemişlerdir. Her yeni yaz şimdiye kadar bütün sahalarda harb kudretimizi fazlaştırmıştır. İptidai madde ve silâh bakımından vaziyetimiz, harbin iptidasından da-ha iyidir. Anglosaksonlar bizden hâlâ çok geridirler. İptidai madde ve insan bakımından çok zengin olan Rusyanın bugün kolu, bacağı kecsilmiştir. Harb kuvveti zayıfla-mış telâkki edilebilir.

Vaziyet, bize bütün zafer şansla-rını bildirmiştir. Fakat bizden daha birçok şeyler isteyecektir. Bizi bir seri yükseliş daha bekliyor. Bize öyle geliyor ki bu yükseliş dağcılığı ovada öğrenmiş milletlerden ziyade sulh zamanında dağılıp dağlarda öğrenmeyi ihmal etmemiş bir millet tarafından daha kolaylıkla elde edilebilir.

Biz vazifemizi çok iyi biliyoruz. İstedikimizi biliyoruz ve bildikimizi de istiyoruz.»

Yeni Gine'de

Ormanda köşe kapma-caya benzeyen bir muharebe oluyor

Londra 17 (A.A.) — Avustral-yada nesredilen tebliğe göre Owen Stanley dağlarında dün ciddi çarpışmalar olmuştur. Japonlar ağır tazyikte bulunuyorlar. Reuter mu-habiri diyor ki: «Muharebe adanın cenubunda mühim Moresby üssü-nün 55 kilometre şimalinde Yoribay etrafında oluyor. Avustralya dev-riyeleri kuvvetlendirilmiştir. Orman-da köş kapmacaya benzeyen mu-harebeler oluyor. Japonlar hafif dağ ve havan topları, otomatik silâhlar kullanıyorlar.

Salomon adalarından Guadalca-nal'da Amerikalılar mevzilerini tu-tuyorlar. Amerikan tayyareleri Ja-pon gemilerine muvaffakiyetli hü-cumlar yapmışlardır. 1 kruvazör torpil isabetile, diğer biri bombalar-la hasara uğratılmıştır.

B. Willkie'nin seyahati

Londra 17 (A.A.) — B. Willkie dün öğle yemeğini İran şahı ile bir-likte yemiş, akşam Başvekilin ziya-fetinde bulunmuştur.

Stalingrad'da son muharebeler oluyor

Moskova, Almanların birçok noktalarda Rus müdafaa hatlarını girdiklerini bildiriyor

Londra 17 (A.A.) — Stalingrad'ın vaziyeti gittikçe fenalaşmaktadır. Gece yarısı Moskova'da nesredilen tebliğe deniliyor ki: «16 eylülde Stalingrad'ın şimal doğu varoşlarında ve Kafkasya'da Mozdok bölgesinde mu-harebeler olmuştur.»

Ruslar tebliğlerinde ilk defa olarak Stalingrad'ın varoşlarından ve şimal doğu istikametinden bahsediyorlar. Son günler zarfında Stalingrad için başlıca tehlike cennuptan geliyor.

Mozdok etrafında muharebe şid-detlenmiştir. Ruslar Terek üzerinde-ki Alman köprübaşı mevzilerine hü-cum ediyorlar. Almanlar da tanklarla bir hücum yapmışlardır. Hücum püs-kürtülmüştür. Şimalde Voronez'de Ruslar Almanların hücumlarını tar-detmişlerdir.

Moskova radyosu dün geceki neşriyatında cennub Rusya'da yapılan muharebelerin ehemmiyetinden bah-setmiştir. Spiker demıştır ki: «Sov-yet petrolleri elan Alman kontrolü

haricindedir. Fakat Almanlar Kaf-kaslara saldırmak için kuvvetlerini topluyorlar. Almanlar şunlulu plân-larını terketmek niyetinde değildir. İptida niyetleri Stalingrad ve Asta-rakan'ı çabuk ele geçirmekti. Buna imkân olmadı. Şimdiye kadar 73 düş-man tümeni bozguna uğratıldı, 21 tümenin bataryaları imha edildi, Al-manların yedek insan kuvveti tü-kenmeğe yüz tutmuştur. Takviye kı-taları bulmak güçleşiyor.»

Moskova'dan gelen haberler

Moskova 17 (A.A.) — Almanlar aldıkları takviye kitalarile Rusları Stalingrad'ın batı kesiminde harabe halinde bulunan şehre doğru sürmüş-ler, başka noktalarda da Rus müda-faa hatlarına girmişlerdir. Bazı sa-yılara göre şehrin ortasında Volga nehrine varmışlardır.

Şehrin cenubunda Almanlar Rus hatlarını epey derinlikte yarmış, fak-at Rusların yandan taarruzları üze-rine görülen mecburiyetinde kal-mışlardır. Şehrin merkezinde Volga istikametinde Alman ileri hareketi Stalingrad'ı ilkiye ayırmıştır.

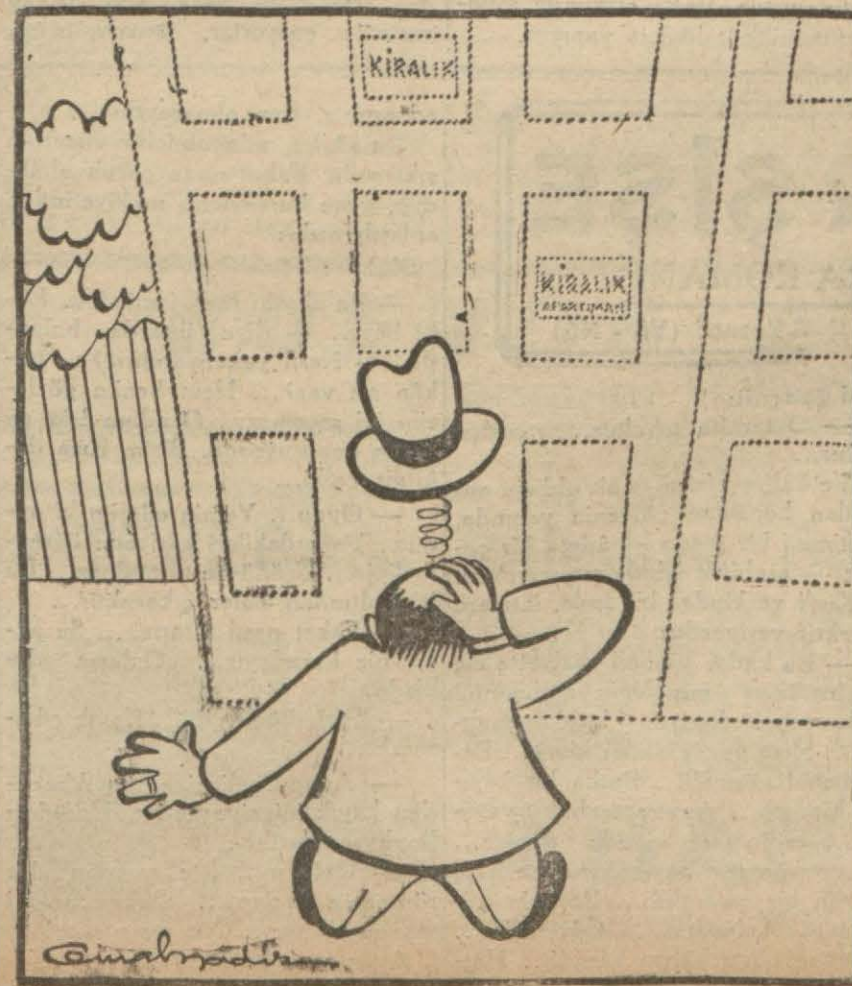
Kızıl Yıldız gazetesine göre Alman-lar büyük hava hâkimiyetlerine ra-ğ-men günde ancak 1-3 kilometre iler-leyebiliyorlar. Alman piyadesi tank ve hava kuvvetleri tarafından des-teklenmeden ender olarak taarruz etmektedir.

Kafkasyadaki hareket
Vichy 17 (A.A.) — Stalingrad'da merkez istasyonunu zapteden Alman kuvvetleri Volgaya varmışlardır. Kaf-kasya'da Almanlar cenuba doğru iler-liyor ve Krozn'ye yaklaşıyorlar.

Alman büyük elçisi

Budapeşte'ye ve yarala-nan oğlunu görmek üzere Berlin'e gidecek

Alman büyük elçisi von Papen, Macar kiral naibinin daveti üzerine Karpatlarda bir av partisi için cu-martesi günü Budapeşte'ye hareket edecektir. Büyük elçi, Budapeşte'den Şark cephesinde üçüncü defa olarak yaralanan oğlunu görmek üzere Berlin'e gidecektir. Seyahat 1. gün sürmektedir.

İstanbul sokaklarında bir serap.

SÖZÜN GELİŞİ

Yayılması gereken bir oyun

Üsküdar Halkevinin tertibettiği satranç oyunu sona ermiş. Derece alanlar ilan edildi. Bu meraklı oyuna kaç kişi iştirak etti bilmiyorum, fakat kahvelerde satranç oynayanlara hemen hiç raslanmıyor. O gürültülü tavlayı, ele alınıp olmanın kâğıtların oyunlarını tercih ediyorlar. İnsanlar neyden eğlenceye bile kendilerini talihle bırakmaktan, onunla böbürlenip ona lânet savurmaktan hoşlanıyorlar. Satranç belki de talihin burnunu sokmasına elverişli bir oyun olmadığı için pek sevilmiyor. Halbuki oyunların en zevkili şüphesiz odur. Zekânın daima uyanık bulunmasını, vaziyetin dikkatle muhakemesini, tehlikenin nereden geleceğini kavramayı icabettirdiği için satrança mağlûbiyet insana epey acı gelir ama galibiyet de o nispette tatlı ve gurur okşayıcıdır. Satrançta mağlûp olunca yüzü hafifçe kızarmayan adam görmedim. Galip gelince de insan haklı olarak övünebilir. Çünkü o oyunda karşısındakinden daha atik davranmış, vaziyeti daha doğru muhakeme etmiş, uzağı daha iyi görmüş, kuvvetlerini karşısındakinden daha maharetle idare etmiş ve rakibini âciz bırakmıştır.

Bu oyunu yalnız komutanlarımız arasında pek maharetle oynayanlara rasladım. Satranç sahiden bir asker, bir sevki idare oyunudur. En büyük dehâ da şüphesiz sevki idare dehâsidir. Harb başladığındanberi muazzam insan kütleleri sevki idare dâhileri emrine geçmiş bulunuyor. Komutanlar milyonlarca insanı bir tekini unutmamış, zafere götürecektik istikametlere doğruyorlar. Emirlerindeki milyonlarca insanın, dünya kadar geniş bir sahanın bugün neresinde olduklarını, yarın ve öbür gün neresinde olacaklarını hesaplamak, onları dağıtmak ve toplamak öyle kolay işlerden değildir. Bugün hangi milletler böyle dehâlara malikse üstünlük de onlardadır.

Büyük komutanların satranç oyununa meraklı olmaları da gösteriyor ki sevki idare dehâsının terbiyesinde bu oyunun mühim rolü vardır. Bu terbiye ufak miyasta olsun, büyük miyasta olsun lüzumludur. Satrançem bazı mektepler programlarına bile aldığını işitiyoruz. Yayılması gereken, düşündürücü bir oyundur.

Sevket Rado

Polis karakolunda bir hâdise

Bir polis, komiser muavinine ateş etti

Kurşunlar boşa gitti, polis kendi kurşunla öldü

Yenimahalle polis karakolunda komiser muavini Şevket, iki gün evvel dairedeki masasının çekmecesi-ne 270 lira koymuştur. Dün sabah B. Sevket çekmeceyi açınca 270 liranın yerinde olmadığını görmüş ve tahkikata başlamıştır. Bu arada, bir ay kadar evvel polis mesleğine girerek bu karakola tayin olunan Selim Sırrı da odasına çağırılmış ve çekmeceyi parası kaybolduğunu söylemiş, malımatı olup olmadığını sormuştur. Selim Sırrı haberi olmadığını söylemiştir.

Bunun üzerine komiser muavini Şevket, başkomiser Hamdinin odasına giderek bu mesele etrafında konuşmağa başlamıştır. Polis Selim Sırrı her nedense bu konuşmadan şüphelenmiş ve yavaşça kapının önüne sokularak içeride konuşanları dinlemeğe başlamıştır. Komiser Şevketle başkomiser Hamdinin konuşmaları arasında Selim Sırrının da ismi geçmiştir. Bunu duyan Selim Sırrı tabancasını çekerek birdenbire başkomiserin odasına girmiş ve tabancasını komiser Şevkete çevirip bir el ateş etmişse de kurşun boşa gitmiştir. Komiser Şevket: «Vurulmuş» diye bağırarak yere yuvarlanmıştır.

Bunun üzerine âşâbı büsbütün bozulan polis Selim Sırrı odanın çıkışını, bu sırada silah seslerini duyan diğer polislerde başkomiserin odasına koşmuşlardır. Polis Selim Sırrı bunları görünce, elinde tabanca ile yandaki odaya girip pencereden atlamak istemiştir. Fakat telaşa koşarken ayağı kapının eşine takılıp

Ticaret odaları

Encümenin hazırladığı esaslar yakında Vekâlete bildirilecek

Piyasa üzerinde esaslı rol oynayılabilmeleri için Ticaret odalarına verilecek salâhiyetin artırılacağı ve bu maksatla Ticaret odaları ile Ticaret borsalarının ait yeni kanun projesi hazırlanmakta olduğunu yazmıştı. Ticaret odasındaki komisyonun bu husustaki çalışmaları ilerlemektedir. Komisyon, encümenlere ayrı ayrı, projenin esaslarını hazırlamaktadır.

Encümenlerin yakında mesaisi bitecek ve kanun projesi taslağı komisyonunda konuşularak tesbit edilecek esaslar Ticaret Vekâletine bildirilecektir.

Ticaret odalarının şimdiki teşkilâtı ve memur kadrosu piyasayı Vekâletin istediği şekilde kontrol-dan uzaktır. Satışlar serbes bırakıldıktan ve Ticaret Vekâletince bir kısım maddelerin satışlarında, konan fiat tahdidatı kaldırıldıktan sonra Ticaret odalarının tetkik mevzuatı genişlemiştir. Yeni kanun bu esasları da ihtiva edecektir.

Gökte kuvvetli olmayan milletlerin yaşayabilmeleri güçleşmiş olduğunu bugün daha iyi anlamış bulunuyoruz. Milli havacılığımıza kuvvet ve hız vermek zorundayız.

düşmüş ve elindeki tabanca kazaen patlamıştır. Çıkan kurşun Selim Sırrının başına isabet ederek derhal ölmüştür.

Selim Sırrının attığı kurşunların ikisi de komiser Şevkete isabet etmemiş, ancak, komiser Şevket öldünden kurtulamayacağını anlayınca «Vurulmuş» diye mahsus bağırarak yere yatmış ve bu suretle Selim Sırrı'nın tekrar ateş etmesinden kurtulmuştur. Vaka etrafında müddetumülilik tahkikat yapılıyor.

Harb içinde Newyork

Şehir geceleri karanlıktır. Sokaklarda konserler verilerek millî müdafaa tahvilleri satılıyor. Ticaret eşyasının azlığı duyulmağa başlanmıştır

Birleşik Amerika harbe gireli dokuz ay oluyor. Dokuz aylık harb, Amerikanın ve yeryüzünün en kalabalık şehirlerinden biri olan Newyorkun umumi ve içtimal hayatında acaba ne gibi değişiklikler yaptı?

Bu hususta Fransız gazetelerinden biri şu malûmatı veriyor:

Newyorkta, ne Vashingtondaki hummalı siyasi faaliyet, ne de harb sahanelerine yakın olan şehirlerde ve deniz üslerinde görülen telaş ve gayret görülmüyor. Ne de harb fabrikalarındaki kulak tımlayıcı gürültüler işitiliyor. Bununla beraber Pearl Harbour baskınından sonra Newyorktaki hayatın cereyanı biraz değişmiştir. Göze çarpan en büyük değişiklik geceleri ışıkların karartılmasıdır.

Gecelerin karanlık bastıktan sonra şehir üzerinde tayyare ile doluşla ve aşağıya bir göz gezdirilse Newyorkun içinde yüzdüğü koyu karanlık karşısında hayrete düşmek kabil değildir.

Şehrin harici tenviratı % 95, beşinci caddenin ışıkları % 87 ve Pare Avenü'nün tenviratı da % 80 nisbetinde azaltılmıştır. Işıkları karartma tertibatı, belediye bızım paramızla 400,000 lıraya mal olmuştur. Buna mukabil harb devam ettiği müddetçe, belediyenin tenvirat masraflarında, senede iki milyon liralık bir tasarruf yapılacaktır.

Caddelerde seyirşefi tanzim eden tenvirata gelince, onlar da, âdeta kandil yanar derecesine indirilmiştir. Eğer lâstik tevdâti ve işliyen otomobil adedi büyük bir ölçüde tahdit edilmeseydi bu tedbirlerden birçok seyirşefer kazaları vuku bulması muhakkaktı.

Bununla beraber, gündüzleri azalan seyirşefer kazaları geceleri, iki misli artmıştır.

Newyorkta hava tehlikelerine karşı alınan bu tedbirler, en ziyade halkı müteessir etmektedir. Muntazam fasillalar ile 400 canavardüdüğü öttürülmekte ve Newyork halkına harb içinde bulundukları hatırlatılmaktadır.

Her gece 1700 hava müdafaa sefi, caddelerde vazife başında bulunuyor. Pasif müdafaa hizmeti için 280,000 gönüllü yazılmıştır.

Bundan başka büyük binalarda oturanlar da, hava tehlikesine karşı müdafaa gurupları kurmuşlardır. Birçok gök yarıları kum torbaları ve yangınlara karşı tulumbarlar, diğer levazım yerleştirilmiştir.

Newyork halkının büyük bir kısmı, ilk tedavi kurslarını takibetmektedir. Birçokları da bir hava akını esnasında başlarına bir kaza geldiği takdirde kolaylıkla töhşis edilebilmeleri için patmak izlerini aldırılmışlardır.

Daha bir takım teferruat, Newyork halkına harb halını hatırlatıyor. Genç telgrafçıların ve müvezzillerin yerine genç kızlar yerleştirilmiştir. Bir takım genç kadın ve erkekler, sık sık Milli Müdafaa bonolarını satmak için hususî evlere girip çıkıyorlar. Sokaklarda ve caddelerde konserler verilmekte, bunlara sahne ve film yıldızları iştirak etmekte, konserlerin sonunda Milli Müdafaa tahvilleri satılmaktadır.

Harben doğan daha birçok küçük mahzurlar vardır. Halka önmüzedeki mevsim esnasında apartmanları boyamak ve badana etmek için yetecek miktarda boyacı ve boya mevcud olacağı şimdiden haber verilmiştir. Mazot azlığı dolayısıyla önmüzedeki kış esnasında binaların kâfi derecede ısıtılmaya başlandığı şimdiden iltihaz edilmiştir.

Lokantalarda yemekler hâlâ boldur. Gazeteler gene eski büyük hacimde çıkıyorlar. Fakat bütün

neşriyat, harb edebiyatı üzerinde tek-sif edilmiştir. Şimdi harb istihsalâtı ile meşgul olan firmaları, büyük reklamlar yaptırmaya devam ediyorlar fakat bu reklamları yaptırmaktan gaye, isimlerini ve şöhratlarını halka unutturmamaktır.

Bu firmalar reklamlarında otomobillerini, lâstiklerini, frizörlerini, elektrik âletlerini ve radyolarını iyi muhafaza etmelerini tavsiye ediyorlar. Mağazalarda, ticaret eşyasının azlığı şimdiden hissedilmeye başlamıştır.

Ev kadınları, aldıkları eşyayı peşin para ile ödemeğe mecburdur. Kredi ölmüştür. Krediyi öldüren harbdir, mağazalar, satıcıları eşyayı artık kendi adamları evlere götürüp teslim etmiyorlar.

Amerikalılar, satın aldıkları malları bizzat kendi evlerine götürmeğe mecburdur. Böyle birşey, harben evvel hiç aklımıza gelmiyordu.

Terziler, artık kıvrık paçalı pantolonlar yapmıyorlar. Newyorkta olduğu gibi diğer Amerika şehirlerinde de lüks ticaret iktisaf etmiştir. Kürkier yağışları, Kuyumcuların da işleri çok artmıştır. Eski mobelieri ve sanat eserlerini satmakta ihtisasa sahibi olan mezar memurları, yeni biten mevsimde 25 milyon liralık satış yapmışlardır. Bu rakam, bir rekor teşkil eder.

Harb, Newyorkluların kesesine de dokunmuştur. Şimdi daha yüksek vergiler veriyorlar. Birçok kimseler lüks apartmanları terkeylemişler ve iki ucu bir araya getirmek için zahmet çekmeğe başlamışlardır.

Almanlar Stalingrad'ı aldıktan sonra ne yapacaklar ?

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Başka bir ihtimal, Almanların, Stalingrad'ı alarak yarılarını ve arkalarını sağlamadıkları sonra simale doğru geniş ölçüde bir çevirme hareketine girişmeleri, Moskova'yı kendiliğinden boşalmaya mecbur etmeleridir. Sovyet orduları her yerde, inatlı bir dayanma harbinin geri çekilişlere tercih ettikleri için Almanların stratejisine yardım etmiş oluyorlar.

Harp tarihinin bu derece genişini henüz kaydetmediği bir çevirme hareketinin çok zor ve tehlikeli olduğunu ileri sürenler var.

Alman genel kurmayının ileri planlarını keşfetmeye uğraşmak çok zahmet olmakla beraber, her halde önmüzedeki altı hafta içinde, Rusya harbinin az çok bitmiş hâle getirmeye gayretle yeni bir harekete şahit olacağımız muhakkaktır. Hattâ, bir haftadır Alman ve İtalyan kaynakları Stalingrad'ın çok çetin olduğunu, çarpışmanın uzun süreceğini, bir muhasara harbine katlandıklarını bildirirken Alman kuvvetlerinin yeni bir hareket için başka yerlere yığılmaya başladığını tahmin etmek yanlış olmaz.

Necmeddin Sadak

HARB DURUMU

Stalingrad'da sokak muharebeleri oluyor

Salomon adalarında Amerika-lıların vaziyetleri nazikleşti

Doğu cephesinde:

Stalingrad muharebesi şiddetini kaybetmeden devam ediyor. Dünkü Alman tebliği Alman kuvvetlerinin mühim arazi kazandıklarını, tayyarelerin devamlı uçuşlar yaparak piyadenin hareketini desteklediklerini bildirmektedir.

Stokholm'den gelen bir telgrafta ise, şu malûmat veriliyor: «Almanlar Stalingrad istasyonunu ve şehrin yarısını ele geçirmişlerdir. Diğer yarısının zaptı için sokak muharebeleri oluyor. Alman pike bombardıman tayyareleri mukavemet yuvalarına mütemediyen bomba yağdırıyorlar. Bu hava ateşi yanında Varşova, Rotterdam ve Coventry bombardımanları çocuk oyuncuğa sayılabilir. Ruslar vaziyetin saatten saate vahimleştiğini itiraf ediyorlar. Stalingrad'daki Rus kuvvetleri şimdi takviye edilemiyor.»

Stalingrad Almanların eline geçince, Kafkasyanın diğer Rus toprakları ile bağı kalmıyacak. Kızıldere Kafkas petrollarından mahrum kalacaktır. Bunun için buradaki muharebe her tarafa büyük bir alâka ile takibedilmektedir.

Almanlar Stalingrad'dan sonra ne tarafa taarruz edeceklerdir? Şimdiden bu hususta kat'î bir şey söylemek kabil değildir. Dün Stokholm'den gelen haberler, Almanların cennet Atrakkan'a doğru ilerlediklerinden bahsetmektedir. Her halde Almanların yeni hareketler için şimdiden hazırlık yapmakta oldukları muhakkaktır.

Kafkasyada yeni bir hâdise yoktur. Alman tebliği burada Terek cephesinde ve şimalde Voronez ile Rzev'de Rusların yaptıkları taarruzların tardedilğini bildiriyor.

Mısırda:

Sükûnet devam ediyor. Hava faaliyeti artmaktadır.

Uzak Doğuda:

Japonlar, Amerikalıların asker çıkardıkları Salomon adalarına takviye kıtaları göndermişlerdir. Bu arada, bilhassa Guadalkanal adasında Amerikalıların durumları nazikleşmiştir. Japonlar burada Amerikan hava meydanına yaklaşmışlardır. Yeni Gine'de vaziyette değişiklik yoktur.

Yiyecek maddeleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede) Zeytinyağı fiatları

Fiat tahdidatı kaldırıldıktan sonra ilk parti zeytinyağlarından bir kısmı dün sabah İstanbul piyasasına çıkarılmıştır. Yağlar daha evvel toplanarak fiat tesbitine muvaffak olmuşlardır. Ekstra ekstra yağların toptan satışına 140 kuruş konmuştur. Diğer çms zeytinyağlar birbirinden iktiser kuruş farklıdır.

Ticaret Vekâleti, yarı toptancı bakkallara kâr nispeti koymamıştır. Bakkallar, doğrudan doğruya toptancılara müracaat ederek mal alabileceklerdir. Toptancılardan mal alacak olan bakkallar, kilo ile aldıkları zeytinyağların yüzde on kâr esasına göre litre ile gene 140 kuruşa satacaklardır. Yarı toptancılar kilo başına iki kuruş kâr ilâvesi ile mal satışı yapabilir. Bu esasa göre bakkallar da, yarı toptancılarıdan alınan yağların litrisinin 142 kuruşa satılması lâzım gelir. Yarı toptancılarla bakkalların evvelce fiat mürakabe komisyonu tarafından konan bu esaslar dahilinde satış yapıp yapmayacakları belli değildir.

Mmtaka ticaret müddütlüğü yeni yağ fiatlarını Ticaret Vekâletine bildirecektir. Yeni yağlar bakkallarda bugünden itibaren satılabilir.

Nohut, fasulye, mercimek

Ötedenberi İstanbul nohut, fasulye, mercimek ve sair yiyecek maddeleri müstahsil tarafından fiat verilerek istek mukabilinde gönderilir ve burada tüccar tarafından satılır. Son zamanlarda müstahsil teklifte bulunmadığından şehrimizdeki tüccarlar, istihsal mntakalarına giderek mal mübayaasına teşebbüs etmişlerdir.

Yeni yıl mahsulünden fasulye toptan şehrimizde 51, nohut 55, bakla 33 kuruştan satılmaktadır. Mercimek olmadıktan fiat yoktur.

Bakla, fasulye unları

Evvelce pirinç unu öğüten değirmenlerin şimdi bakla ve sair maddelerden un yaptıklarını yazmıştık. Ekmeğe vesika usulü ihdas edildikten sonra piyasada yeni bir ticaret sistemi başlamış, bakkalardan, nohut, fasulye ve kaplıcadan un yapıp satanlar artmışlardır. Bunları çuval çuval olarak ticaret mukabilinde değirmenlerde öğütenler, unlarını bakkallara satıyorlar.

Vaktiyle pirinç unu satanlar da şimdi bakla, fasulye, nohut, leblebi un bulmaktadırlar. Leblebi ununun kilos 72, fasulyenin 55, nohutun 57, baklanın 33, kaplıca unu 110 kuruşa satılmaktadır. Kaplıca unu Anadolu'dan öğütülerek getirilmektedir. Halk, fasulye ununu balık, köfte vesair kızartma işlerinde un yerine kullanmaktadır. Leblebi ve bakla unlarına yağ ve şeker karıştırarak tepside bir nevi tatlı yapıyor. Kaplıca ununda gloten miktarı fazla olduğundan daha ziyade fırınlar tarafından satın alındığı görülmüştür. Yeni tli reyen bu nevi satışlarda henüz fiat kontroluna geçmediğinden kâr nispeti fazla olduğundan bu ticaret bîç çok kimselere kârlı geliyor.

İncir, üzüm

Piyasa yarın açılıyor

Ankara 16 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — Ege mmtaasında bu seneye altı kuru üzüm ve kuru incir piyasaları, nın 18 Eylül cuma günü başlaması kararlaştırılmıştır.

2 — Çekirdeksiz kuru üzümün kurtada teslim satışı ile tiplerine göre İzmir ihraç fiatları şu suretle tesbit edilmiştir: 7 numara 68, 8 numara 69, 9 numara 61, 10 numara 63, 11 numara 72 kuruştur.

3 — Natürel halinde torbada teslim gartı ile kuru incir fiyazı fiatları da aşağıda gösterilen şekilde tesbit olmuştur: Standart 1 numara 106, 2 numara 100, 3 numara 90, 4 numara 81, 5 numara 88, 6 numara 83, 7 numara 78, 8 numara 77, 9 numara 75, 10 numara 69 kuruştur.

Takvim

Ramazan 6 — Hızır 133
S. İm. Göl. Ög. İki. Ak. Yat.
E. 9,44 11,26 5,52 9,22 12,00 1,32
Va. 5,01 6,42 13,08 16,38 19,16 20,50

BİLLÛR ŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 68

Yazan: (Vâ - Nû)

Bunu Rıza da bildirdi. Fakat soğukkanlılığınâ hâlel gelmeksiz cevap verdi.

— Pen de Rızayum amma, sizin Rıza teğüm... Penzettiniz... Kıy-ya yavaşamam... İşim var... Gidey-rum...

— Seni şuradan şuraya bırakmam...

— Tetum sana... Pen gideyrum... Allahunu seven arkamdaki gelme-sün!

Bedriye, korkudan tiril tiril titi-yordu. Paşanın eline bu gerat içinde geçecek olursa, halinin neye varacağını düşünüyordu.

Çardaklı taraçada biri, geriye doğru:

— Ayvaz!... Ayvaz... — diye koştu. — Sandalı indireceğiz...

Ayvaz... Neredesin?... Gel... Rıza, o halinde bile küllanbeyli-

ğini gösterdi:

— O tarafta teyultur... enuz-tudur...

Ve kâhya efendiye ait olduğu anlaşılan kocaman gölgenin yanında, minimini bir gölge — âdeta bir çocuk — asabiyette içinde çırpınıyordu.

Kısk ve kindar bir sesle, ihtiyara direktif veriyordu:

— Bu kadar şüpheli vaziyette ele geçirmiş meselenin mahiyetini anlamadan katiyen bırakmamalıyız... Hem yanındakiler kim?... Be-hemehâl görmeli... Başka bir kayı-ğa binmeli... Ayvaz çabuk yetiş-sin... İndirsinler sandalı denize...

O yetişmezse kayıkahaneden bir kayığı bir çıkaram... Peşlerin dü-selim... Anlıyalım... Öğrenelim... Artık elvenir, kâhya efendi... Hat-tâ bütün konagi ayağa kaldıralım...

Ben ki, Sultan Hamidi devirmiş

adamım... Ben olmasaydım...

Bu sözler, minimini bir vücuttan çıkıyordu. Fakat onun çocuk olma-dığı, gene bu sözlerin mahiyetinden anlaşılıyordu:

Kâhya:

— Bu akşam fazla içmişsiniz, Ruhi bey... — diye ihtidat bulun-du... Nasıl yakalayabiliyorsunuz? İm-kân mi var?... Hem benim gözle-rim iyi seçmez... O adam Lâz gi-vesile konuşuyordu. Bizim Rıza de-ğildir belki...

— Oydu... Yemin ederim ki oy-du... Yanındakileri katiyetle öğren-meliyiz... Üçüncü de tutmalıyız... Bu işin altından neler çıkacaktır...

— Fakat nasıl tutunuz?... Şu an-da biz karadayız... Onlarsa de-nizde...

— Söylediğim gibi... Kayık çık-a-rarak...

— Adam gelinceye, kayıkha-ne-den kayık ininceye kadar, Üsküdarı boylyacaklardır...

— Öyleyse... İşte şuradan bir römorkör geçiyor... Arkasına iki mavna takmış... Ona seslenelim!

Avaz avaz haykırarak:

— Römorkörçül... Sana beş li-ra!... Beş sarı altın... Şu kayığı tut

bize getir... Ah, işitmiyor... İşiti-miyor... Dangalak!

— İşte de sarhoş diye aldır-maz... Fakat pek öyle var kuvveti-nizle bağırıyoruz... Selâmlıkta pa-şanın misafirleri var, malûm a... Duyulacak... Kızalar!

Cüce, aldırmyarak:

— Römorkörçü duymadı... Fa-kat şuradan üç çifte bir asndal ge-çiyor... Onları çağıralım...

Ve haykırdı:

— Heceey! Buraya bakın... Hepinize işiger altın... Bizi alacak-sınız... Acele isimiz var... Çabuk yanışın...

Bu kadar bol keseden bir bahışı duyunca, üç çifte yavaşladı. Bilhas-sa teklif Zeynelâbidin paşa yalısan-dan geliyordu. Oradan böyle bir hovardalık sadır olabiliirdi. Durdur-lar.

Ruhi, teklifi tekrar etti.

Kürekçilerden biri, suların ısıt-lı loşluğunda Rızanın hamleleriyle ilerliyen ağır kayığı göstererek:

— Nah şu üç kişiliğe mi yetice-ğiz?... Beş dakikaya kalmaz, ense-leriz... Hiç meraklanmayın... - de-di.

Bahçede:

AKSAM DAN AKŞAMA

Medenîîk ve medeniyetsizlik

Dostun Ekrem Resid'in anlattığı şu müşahede aklımdan hiç çıkmıyor. Bunu «âdâp ve erkân» bahsinde klasik bir misal diye hatırlıyacağım.

Parise gittim. Giderken de, Bundan yirmi yıl evvel Türkiye'de bir müddet yaşayan ve aile dostlarından olan bir Fransız bir kutu lokum götürmüştü.

Adam, esasen zarafeti ile meşhurdur. Hediyeği görünce:

— Oooo... Âlâ... Pek severim... İ eydi yiyeleim... — demiş. — Fakka bunun kendine göre bir usulü vardır. Öyle, kutusunu açıp atıştırmak olmaz. Evvelâ bir tepsî lâzım... Üstüne işlemeli, temiz bir örtü... Lokumlar, tam ortaya, kıymetli bir şeker çanağına konacak. Etrafa da, su dolu bardaklar dizilecek...

Ve söylediklerini de yapmış. Öylece yemeler.

Aynı zamanda konuşmakta devam edermiş:

— Ne inceliklerinize dikkat etmişimdir. Misafire reçel - tatlı ikram etmeniz usulünü de bilirim meselâ: Gene tepsî, aynı suretle hazırlanacak. Amma bu sefer iki kupa ilâvesile. Birin'in içinde her misafirin bir kere kullanmasına mahsus kaşıklar duracak. Öbüründe ise su bulunacak: Bulmuş kaşıkların konması için.

Adamcağız:

«İste medeniyet bu gibi teferrüatın topekünüdür!» demek ukulâlığında da bulunmamış: çünkü bunu malûm. İlâmı sayar.

Fakat ben, sanatkar arkadaşımın vaktile anlattığı bu hâtırayı — (fotoğrafçılık tabiri ile kasdediyorum:) — pek «negatif» manzaralar dolayısıyla hatırladım.

Bir ahbap için ev aramağa çıkmıştım. «Modern apartman hulumazsa bile, şöyle böyle, kullanışlı bir bina» ya razıydı. Mahalleler kazan, biz keepe: dolastık. Ya Rabbi! Ne 'ec müşahedelerim var.

Mesela bir ev sahibi, mülküne yeni tamir koymuş. Tamir de nihayete ermiş. Hıfâfız şöyle bir vaziyet:

Akır suyu olmayan bu binanın, (hamamından sarfınazar) ne yüz yıkayacak, ne buluşuk akıtacak deliği, borusu, mecrası var. Sanki her şeyin teyemmümle halledilmesi mümkünmüş gibi...

Diğer bir binanın alt katını dükkânlar işgal ediyor. Esmen merdiveninden üst kat «holüne» çıktığımız vakit, kendinizi bir uçurumun başında hissediyorsunuz: Kenarlarda o kadar daracık geçitler kalıyor. Karıncaya çıkıp bizi güler yüzle ilk karşılayan kapı da nefes alma tertibatı asla düşünülmemiş olan apte-neye aittir. Cepheye iki minimini oda. İçine karyola dahi kurulamaz. Arkada koskocaman ve nispeten rahat, balkonlu bir oda. Yegâne kullanışlı, atılacak, kalkılacak yer burası. Anızın, aklına gelip «Evin mutfak yok mu?» diye sordum.

«Anar mutfaksız ev olur mu, efendim? Buyurun!» diyerek balkona çıkardılar. Mutfak balkondan bir kapı ile geçiliyor ve yemek pişiren yerin biricik methali burası! — Belki ki, ev sahibi: «Mirara da hacet yok, kalfaya da... Onlar kimmişler? Ben kumandayı verir, rencberlere yaptırırım!» demiş. Ve inşa tarihi şu seneler olan bu arketektir karikatürü de böylece meydana gelmiş...

Bizim ki, bazan bir lokum yememizdeki, bir tatlı ikram etmemizdeki ince âdâp ve erkân cenebilerin dikkatini, hayretini celbediyor; çeyrek asır müddet hâtıralarında bunu medeniyet nümunesi diye muhafaza ediyorlar; nasıl oluyor da bazan, havatımızın çok önemli safhalarında, şu çirkef mecrasına, şu mutfak methaline bu derece ehemmiyet vermiyecek derekeye iniyoruz?

«Tezatlar mecmayı, vesela...» diyeceğiz: amma, bu eski kılıklı sözün yeni nesil tarafından anlaşılamamasından korkuyorum ve bu mefhumu yeni gustu üzere bir türlü ifade edemiyorum. (Vâ - Nâ)

Elektrik cereyanı ve tramvay seferleri

Kömür tasarrufu münasebetile tramvay ve elektrik tahdidatı ihtimalinden de bahsedilmiştir. Bu hususta en salâhiyetli makamlara müracaat ettik. Bize verilen malûmata göre, İstanbul'da birçok sinai müesseseler elektrikle işlediği için cereyanı kısmak kabil olmadığı gibi, zaten ihtiyacı tamamen karşılamayan tramvay seferlerini de azaltmak mümkün görülmemektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Galatasaray karakolu

Yıkılan binanın arsası yeşillik olacak

Yıkılan eski Galatasaray karakolu binası arsasının tanzim edilebilmesi için bir plân hazırlanmıştır. Bu plâna göre şimdilik bu saha duvarla çevrilmek suretile bir yeşillik haline getirilecektir.

Belediye, arsa ile Galatasaray lisesi arasındaki beş binayı da istimlak ederek, caddeyi lisenin cümle kapısı seviyesinde genişletmeye karar vermiştir.

İstimlak muamelesi neticelendikten sonra karakol arsası ile yanındaki binaların arsası da aynı şekilde tanzim edilecektir. Karakol arsası şimdi duvarla çevrilirken arsanın bir kısmı yaya kaldırma ilâve edilecektir.

Adliyede bir kaza

Kaçmak isteyen bir maznun taşlar üzerine düşerek öldü

Dün Adliyede feci bir kaza olmuş, bir maznun, polisin elinden kaçmak isterken pencereden düşüp parçalanarak ölmüştür. Vaka şöyle olmuştur:

Dolandırıcılık suçundan maznunen yakalanan Beşiktaşlı Fevzi adında otuz yaşlarında biri, meşhut suç kanununa tevfi kan mahkemeye verilmek üzere polis muhafazasında Adliyeye getirilmiştir. Öğleden sonra saat iki buçuk sıralarında evrakı tektik edilip mahkemeye gönderilmek üzere Fevzi, polislerle beraber üçüncü katt. müddeiumumi muavinliği dairesinin kapısı önünde beklerken, birdenbire memurların önünden fırlamış ve ıcrâ dairelerinin bulunduğu koridora doğru koşmağa başlamıştır. Polisler kendisini kovalamışlar, Fevzi, bu koridorun nihayetinde açık duran pencere kenarına tırmanmış ve oradan çokağa atlamak istemiştir. Bu pencerenin alt tarafı caddenin beş, altı metre yükseklikte ve taş döşeli bir avludur. Burada Posta idaresinin telgraf telleri ve sair malzemesi bulunmaktadır.

Bunun farkına varamayan Fevzi, caddeye atılıyor mu zannile ve pencerede sıçrayınca kukurdaki taş döşeli avluva tepe üstü düşmüştür. Beyni parçalanmış Fevzi derhal ölmüştür. Adliye doktoru cesedi muayene ederek gömülmesine ruhsat vermiştir.

Harbiyede

Eski mektep karşısındaki apartman geri çekilecek

Eski Harbiye mektebinin karşı sırasında yola doğru çıkmış Nuri-bey apartmanı vardır. Bu apartmanın sahipleri, binayı kısmen sinemaya tahvil etmek üzere mimar B. Enver vasıtasile Belediyeye müracaat etmişlerdir. Fakat Belediye Prost planı mucibince, Harbiye caddesinin genişliğini 30 metreye çıkaracağından, inşaatı, geriye çekmek suretile ruhsatı vereceğini bildirmiştir. Esasen bu binanın hizasında ki diğer binalar da evvelce geriye çekilmek suretile caddenin bu kısmı genişletilmişti. Arsanın bir kısmı meccani olarak yaya kaldırma ilâve edilmek suretile Belediyeye tevkedilmesine mal sahipleri muvafakat ettiklerinden, bina yakında yıktırılacak ve ona göre yeni inşaat ruhsat verilecektir.

RADYO

Bugünkü program
12.30 Program, 12.33 Müzik (Pl.), 12.45 Ajans haberleri, 13 Nihavent ve hicaz makamlarından şarkılar, 18.03 Fasil heyeti, 18.45 Saz eserleri, 19 Ziraat saati, 19.15 Müzik (Pl.), 19.30 Ajans haberleri, 19.55 Karışık makamlardan şarkılar, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Müzik (Pl.), Evin saati, 21.15 Müzik sohbetleri, 21.45 Senton orkestrası, 22.30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program
7.30 Program, 7.32 Vücutumuzun dağıtılması, 7.40 Ajans haberleri, 7.55 Müzik (Pl.).

Çimento

Belediye, aylık miktarın arttırılmasını istedi

İktisat Vekâletinin İstanbul için aylık olarak tahsis ettiği beş yüz ton çimento, Belediye Fen heyeti tarafından çok acele ve yarıda kalan inşaat sahiplerine verilmektedir. Ancak, verilen bu çimento, inşaat ihtiyacını tamamiye karşılamadığından, şimdiden bitmiştir. Çimentonun şehir ihtiyacının yüzde onunu bile karşılamadığı anlaşılmıştır. Belediye Fen heyeti aylık miktarın arttırılmasını İktisat Vekâletinden istediği gibi, dünden itibaren çimento vermeye de başlamıştır.

Çimento ancak birincisinin ayından itibaren yeniden tahsis edilecek miktardan dağıtılacaktır. Şimdiye kadar inşaat sahipleri Belediyenin tesbit ettiği çimentoyu alabilmek için Zeytinburnu çimento fabrikasına kadar gitmeğe mecbur oluyorlardı. Bu müşkülâtı kaldırabilmek üzere biri Kadıköyünde, diğeri Karaköyde iki satış yeri açılacaktır.

Daha iki ay lâzım!

Maçka mezarlığının kapısı işi

Maçka mezarlığına henüz bir kapı yapılmadığı için kabristanı ziyaret etmek isteyenlerin duvan atlamak gibi güçlüklerle karşılaştıklarını yazmıştık.

Belediyeden yaptığımız tahli-kata göre, kabristana yapılacak kapı 21 birincisinde ihale edilecek ve inşaat bir buçuk ay içinde tamamlanacaktır. Şu takdirde mezarlığa bir kapı yapılabilmek için daha iki ay kadar uzun bir zamanın geçmesi lâzım geliyor. Belediyenin 942 bütçe-si aylarca evvel tasdik edilmiştir. Bir kabristana bir kapı yapmak gibi nispeten basit bir iş için bütün bir inşaat mevsiminin beyhude geçtilmesi lâzımdır. Halkı sıkıntıya düşüren bu gibi gecikmelere meyada verilmemelidir.

SARAY Sinemasının

Yeni mevsim filimleri

Saray sineması, yeni mevsim için kapılarını açtı. Bu sene dahi, bu sinemada bermutad güzel, zengin ve harika filmleri göreceğimize emîn olabılıriz. Çünkü senelerdenberi seçilmiş bir zevk ve büyük bir itina ile müntehab ve sayın halkın memnuniyetini mucl olan en büyük ve kıymetli şaheserleri göstermeyi kendilerine prensip ittiha eden bu sevdim ve ferah sinema salonu müdüriyeti, dünya buhranı mükûllâtına rağmen bu sene dahi tahmin ettiği en güzel ve eski seneleri aratmayacak tarzda seçkin ve muvaffakiyeti filmlerinin bazılarının isimlerini şimdiden müjdeliyor:

Başta: CLARK GABLE ve ROSALIND RUSSEL gibi maruf ve deha-kâr artistler tarafından yaratılan ASYA YILDIZI, HEDDY LAMARR ve La Konganın unutulmaz yıldızı JUDY GARLAND tarafından oynanan ve kadının şeref ve lüksü için milyonlar sarfıle vücuta getirilen ZİGFLİD YILDIZLARI şaheserlerinden sonra HALLO BRODVAY'ın üç neşeli artist ALICE FAYE, JACK OAKIE ve JOHN PAYNE tarafından temsil edilen yeni ve güzel şarkılarla dolu DÜNYA CAZ SENFONİSİ, DORETHY LAMOUR tarafından yaratılan CAMBAZHANE PERİSİ, gene JUDY GARLAND tarafından oynanan KÜÇÜK ANNE, büyük muskiki film, emsalsiz artist GARY COOPER tarafından SON KURŞUN, FREDRİC MARCH tarafından İSTE KALBİM, meşhur ve sevdimli CISCO KID, (CESAR ROMERO) tarafından oynanan MEÇRUL AŞIK, MIRNA LOY ve MELWYN DOUGLAS (bütün Amerikan en baş jön promiyesi) tarafından YARIM NİKÂH, TYRONE POWER ve BETTY GRABLE gibi emsalsiz çift artist tarafından ihda edilen KAH-RAMANLAR FİLOSU, SPENCER TRACY ve MİCKEY ROONEY tarafından yaratılan YARININ GECELERİ, gene CESAR ROMERO tarafından ŞEN HAYDUD ve ATEŞLİ GÖL, dünyamın en büyük vıyolonisti JASHA HEIFETZ tarafından oynanan İLÂHİ KEMAN vesaire saire...

İşet... Yalnız büyük sinema artistleri tarafından bu filmlerle bunlara benzer daha bir çok şaheserler göreceğimize gibi son olarak mevsimin en büyük muvaffakiyetini teşkil edecek ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR POLİS HAFTİYESİ kahkaha harikası bütün sinema severlerin neşe ve sevinçini mucl olacaktır.

İthalât eşyası

Birçok kimseler mal toplayıp saklıyor

Gümrüklerde 1937, 1938 senesindenberi bekletilen 63 tüccara ait ithalât eşyasının tamamen çıkarıldığı yazılmıştı. Mıntaka Ticaret müdürlüğü 1939 senesindenberi gümrüklere getirilerek bekletilen malların sahiplerine de tebligat yaparak mallarını en fazla on beş gün zarfında piyasaya çıkarmalarını bildirmişti. Tebligat müddeti biten tacirlerin mallarını çektikleri anlaşılmıştır.

Satışlar serbes bırakıldıktan sonra piyasada hasıl olan yeni vaziyet alâkadarlar tarafından takibedilmektedir. Herkesin piyasadan mal alıp satabileceği kabul edilince, elinde parası olan birçok kimselerin rasladığı her malı satın alarak depo ettiği görülmüştür. Depo edilen mallar, piyasaya azar azar arz edilerek fiatlerin yüksek tutulması temin edilmekte ve elinde mal olanların kazancı artmaktadır. Piyasadaki darlık bundan neşet etmektedir. Komisyoncular, piysada buldukları her malı toplamaktadır. Piyasadaki bu kargaşalığın önüne geçilememiştir.

Birçok ithalât eşyasının, bu arada çivi, çuval, kanavice, demir çubuk, saç, varil, çember, kundura çivisi ve kundura malzemesi fiatlerini düşürmek kabil olamamıştır.

İPEK

Sineması

Bu Akşam Yeni mevsime başlıyor

Memleketimizde en çok Türkçe film göstermek şöhretini kazananmış olan İPEK Sineması bu gece yeni Sinema mevsimine başlıyor.

Harbin doğurduğu sayısız zorluklara rağmen İPEK sineması bu sene de seçme filmlerden mürekkep bir program hazırlamaya muvaffak olmuş ve bunlardan bir çoğunu Türkçe çevirmişti.

Bu sene İPEK Sinemasında göreceğiniz büyük filmlerden bazılarını şimdiden ilân ediyoruz.

İKİ YÜZLÜ ADAM: Spencer Tracy - İngrid Bergman (Türkçe), CEZANİ ÇEKECEKSİN: Edward Nolan (Türkçe), GİZLİ AŞK: Yusuf Vehbi - Leylâ Murat (Türkçe), LOREL - Hardy denizci (Türkçe), SON KURŞUN: Gary Cooper, (Türkçe), ASYA YILDIZI: Clark Gable Rozalind Roussel (Türkçe), ROMEO VE JÜLYET (Türkçe), Meşhur Arşak Palabıykan'ın en son filmi, 3 AHBAP ÇAVUŞLAR POLİS HAFTİYESİ: Senenin en muazzam ve Sinemacılık tarihinde eşi görülmemiş şaheseri: BAĞDAD HİRSİZİ, (Renkli ve Türkçe).

Lisanımıza çevrilen bu filmlerden başta: KAN VERGİSİ: Randolph Scott KANLI MEYDAN: Tyrone Power - Linda Darnell RİO GECELERİ: Alice Fay - Don Ameche - Carmen Miranda Johnny Apollo -

(KIRLI MİRAS): Tyrone Power - Dorothy Lamour. GÖRÜNMEYEN ADAM: Coostance Bennett

KORKUSUZ PLOT: Lloyd Nogan Yukarıdaki listeden de anlaşılacağı gibi İPEK Sineması bu sene de halkımıza en güzel filmleri gösterecek ve geçen seneleri aratmayacaktır.

BUENOS AYRES (Tangolar Ülkesi)

BU AKŞAM

TEPEBAŞI Belediye BAHÇESİNDE

MEVSİMİN EN BÜYÜK MÜSAMERESİ

Kanunî Ahmet Yatman'ın San'at hayatının 30 ncü yılı

Bütün müzizyenlerin iştiraklarıyla saat 3 e kadar devam etmek üzere kutlanacaktır.

ALABANDA BÜYÜK REVÜ

Memleketin tanınmış 35 kişilik Küme Saz Heyeti

Bir çok oyunlar - Danslar - Varyeteler ve sürprizler. Flatlara zam yoktur. Telefon: 42090

BU AKŞAM

İPEK

Yeni sinema mevsimine başlıyor.

İlk programı:

TÜRKÇE SÖZLÜ

CEZANİ ÇEKECEKSİN

EDWARD ARNOLD — MARSHA HUNT

LIONEL BARRYMORE

Oğlunu kendi gibi Canster yetiştirmek isteyen bir adamın

müthiş maceraları.

Ayrıca: İstanbul'da Zafer Bayramı — İnönü Gezgisinin açılışı.

LÂLE

Yeni mevsimi, şerefine lâyık bir şekilde karşılamak için bu hafta kapılarını müsterilerine kapamıştır.

LÂLE

24 Eylül Perşembe akşamı 1942 - 43 sinema mevsimini eşsiz bir muvaffakiyetle açacağını müjdelir.

Bu akşam SARAY Sinemasında

MYRNA LOY - MELVIN DOUGLAS

İdeal çift artistin ilk filmleri

YARIM NİKÂH

(Third Finger, Left Hand)

Şaheseri başlıyor... Sevimlilik... Neşe... Hareket...

Ve cazip bir mevzu... Yerlerinizi evvelden aldınız.

Beşiktaş Bahçesinde Prof. ZATI SUNGUR

Tamamen değişen ve yeni harikalar yarattığı ikinci programı büyük muvaffakiyetle devam ediyor.

BİR YUMURTADAN 3 ADAM NASIL ÇIKACAK? Dikkat: Yerlerinizi erkenden tedarik ediniz. Telefon: 42900

Günlük Borsa

16/9/42 çarşamba fiatleri

% 7.5 933 Türk coreu I II III	23,60
5 1938 İkramiyeli	19,95
5 1933 İkramiyeli Ergani	22,05
7 1934 Sivas-Erzurum I	19,95
1934 Sivas - Erzurum 2-7	20,05
1941 Demiryolu İstikrazı I	20,05
	19,70

A. Demiryolu tahvili I-II 52,— |

A. Demiryolu tahvili III 51,— |

A. Demiryolu müessesil senet 48,— |

T. C. Merkez Bankası 153,50 |

T. İş bankası nama muharrer 14,40 |

T. İş bankası (hamile alt) 14,65 |

T. İş bankası müessesil his. 200,— |

A. Demiryolları şirketi (% 60) 30,50 |

A. Demiryolları şirketi (% 100) 40,50 |

Eskihisar çimento 10,15 |

Kredi Fonsiye 1903 104,50 |

" " 1911 100,— |

" " Amortl 53,— |

" " Kupon 1,05 |

İsviçre frangı 6,24 |

Londra üzerine 1 sterlin 129,20 |

Nevyork üzerine 100 dolar 30,365 |

Cenevre üzerine 100 12,9375 |

Madrid üzerine 100 pezeta 30,80 |

Stokholm üzerine 100 kuron |

BORSA DIŞINDA |

Türk altını 32,99 |

Külçe altın bir gramı 4,57 |

Mecidiye 1,92 |

İstanbul mahrukat ofisi Umum müdürlüğünden:

1 — Saray kazası dahilinde Ayazpaşa vakıf ormanlarından istihsal

edilecek 5382 ton mangal kömürünün imal ve nakliyesile vagon içinde

İstanbulda gösterilecek istasyonlarda teslimi eksiltmeye konulmuştur.

2 — 21 Eylül 942 pazartesi günü saat 11 de ihalesi ıcrâ kılınacak bu işin

şartnamesi mahrukat ofisi muhasebesindedir.

3 — Talplerin kanunî teminatlarla birlikte tekliflerini mezkûr gün ve

saatte kadar Ofis umum müdürlüğüne tevdi ve o saatte münakasaya iştirak

etmek için komisyonda isbatı vücut etmeleri lâzımdır. Bu saatten sonra

gelecek teklifler kabul olunmaz.

(10054)

Kamyon araniyor

Lâstiksiz, temiz kullanılmış, 938, 939 veya 940 modellerinden Doodger, Fargo, Ford, Chevrolet markalı bir kamyon araniyor. Her gün 20732 telefon numarasına müracaat.

Hemşire alınacak

Ankarada Mamakta Kızılay Gaz maske fabrikası reviri için (75) lira maaş ve ayrıca pahalılık zammı ile geceleri fabrika revirinde yatacak diplomalı bir hemşire alınacaktır. Taliplerin fabrika direktörlüğüne tahriren müracaatları.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZAMA ve ÇILD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDE BULUNUR.

SATILIK

Bir Pres 12 Beygir kuvvetinde deniz ve kara için bir Dik Dizel motörü, bir komple Elektrojen motörü, bir itfaiye motopompu.

DIKKAT: Soğuk Solüsyon, Şırlak ve İdrolik firen yağlarımız gelmiştir.

Müracaat: Karaköy İzmirli Uğlu hanı altında No. 9 Ali Rıza Gebzeli. Tel: 49194.

Kadıköy İSKELE PARK Gazinosunda Tehir olunan Sünnet düğünü

Aynı programla yarın akşam saat 6 da ıera edilecektir. KAZINODA HER AKŞAM SAZ DEVAM EDER. Kışık salonu vardır. Mesrubat ehvendir.

Diplomalı Eczacı araniyor

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim şirketinden:

3659 sayılı Barem kanununun hükümleri mucibince İktisap edeceği derece üzerinden Tural fabrikamız için diplomalı bir Eczacı alınacaktır. Altı ay sonra kendisine barem kanununa göre bir İşletme derecesi verilecektir. Ev fabrika tarafından temin edilecek ve bir miktar kıra alınacaktır. Talip olanların Yenipostahane arkasında Baker Hanında 3-cü kattaki Büromuza yazılı müracaatları.

Üniversite rektörlüğünden

Bu yıl üniversiteye kabul edilecek talebeden tıp tahsil için müracaat edenler «800» ü, eczacılar «80» ni, dişçiler «60» ı geçtiği takdirde fizik, kimya, ve biyolojiden, kimya mühendisliği için müracaat edenler de «100» ü aştığı halde fizik, kimya, ve matematikten yazılı imtihana tabi tutulacaklardır.

İsimleri iki defa iftihar listesine geçmiş olanlar imtihansız alınacaktır. İmtihanlar fen fakültesinde 20/Birinci Teşrin/942 tarihinde yapılacaktır.

İsteklilerin 15 birinci teşrin akşamına kadar fen fakültesine müracaat etmeleri. «10057»

Tıp Talebe Yurdu Müdürlüğünden :

1 — Tıp Fakültesi İkmal imtihanlarına 1 Birinciteşrin 942 günü başlanılacağından ikmale kalmış bulunan Tıp talebe yurdu talebelerinin 25 Eylül 942 günü.

2 — Fen Fakültesi İkmal imtihanlarına 25 Eylül 942 günü başlanılacağından bu sınıfa mensup Tıp talebe yurdu talebelerinin 20 Eylül 942 günü.

3 — Fakülteelerde derslere 1 İkinciteşrin 942 günü başlanılacağından İkmal olamayan Tıp talebe yurdu talebelerinin de 25 Birinciteşrin 942 günü Yurtta bulunmaları lazımdır. (10030)

Konservatuvar müdürlüğünden

Devlet konservatuvarına alınacak talebenin kabul şartları. Ankarada devlet konservatuvarından ve Maarif, Lise öğretmen okulları ve orta okul müdürlükleriyle Maarif memurluklarından ve Maarif Vekillığının 18/Mayıs/942 tarih. 172 sayılı tebliğler dergisindeki 832 numaralı tamiminden öğrenilebilir. Kabul imtihanı İstanbul ve Ankara'da yapılacaktır. Muhtelif şubelerin imtihanları şu günlerdir.

İstanbulda:

1/Birinci Teşrin/942	Perşembe	Temsil
2 " "	Cuma	Şan
5 " "	Pazartesi	Piyano, kompozisyon
7 " "	Çarşamba	Yaylı, nefesli ve vurma sazlar

Ankarada:

9/Birinciteşrin/1942	Cuma	Temsil
15 " "	Cumartesi	Şan
15 " "	Perşembe	Piyano
16 " "	Cuma	Kompozisyon
17 " "	Cumartesi	Yaylı, nefesli, ve vurma
19 " "	Pazartesi	sazlar

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti	Pey akçesi
L. K.	L. K.

920 52 69 18

Çarşı mahallesinde Fermenteciler sokağında 15 No. lu dükkânın pazarlık müzayedesinde 28/9/942 pazartesi günü saat on beşte ıera edilecektir. İsteklilerin Çemberlitaşta Vakıflar Başmüdürlüğü Mahallât kaleminde müracaatları. «10131»

İstanbul Jandarma satın alma komisyonundan

Açık eksiltmesine istekli gelmediğinden dolayı eksiltmesi on gün uzatılan nümune ve şartnamesine uygun ve bir adedi «13» kuruş tahmin fiyatlı «2400» adet tımar fırçası 24/9/942 perşembe günü saat 11 de İstanbul J. Sa. Al. komisyonunda açık eksiltme ile alınacaktır. Muvakkat teminat «234» liradır. Nümune her gün komisyonumuzda görüldür. Şartnamesi parasız alınır. İsteklilerin eksiltme günü ve saatinde teminat mektup veya makbuzlarla komisyonumuza gelmeleri. «10100»

Çay ve Kahve ithalâtçıları birliği azalarına

İthalâtçı ve ihracatçı Birlikleri umumî Kâtipliğinden:

Ekseriyet nisabı hasıl olmadığından dolayı akdedilemeyen fevkalâde Umumî Heyet toplantısı Birlik Statüsünün 15. ci maddesine tevfiğin 21/9/942 tarihli sahı günü saat on beşe talik edilmiş bulunduğu sayın Birlik âzasının mezkûr gün ve saatte Birlikler İctima salonunda hazır bulunmaları rica olunur. «10138»

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden: Sayın Halkımıza

30 Ağustos 1942 tarihli İkdâm gazetesinde intişar eden ve hakikatle alâkası olmayan (Eti Bank Cibali kömür bayilerinden) başlıklı ilân üzerine aşağıdaki hususâtı tadvihan sayın halkımıza bildiririz.

1 — Kömür bayileri Eti Bank tarafından intihap edilmemektedir. Bu bayilerin Eti Bank ve kömür tevzi müessesesinin namini kullanmaya hakları yoktur.

2 — Maden ve kok kömürü bayiliği yapmak isteyenlere lüzumlu müsaade mahalli Belediyelerce verilmekte ve bu şekilde bayilik yapmak müsaadesi verilenlere müracaatlarında müessesemizce kömür verilmele iktifa olunmaktadır.

Bu bayilerin satışları, nakliyat işleri ve depolarındaki muamelât kendi mesuliyetleri altında ve 348 sayılı Koordinasyon Heyeti kararnamesi hükümleri dairesinde cereyan etmektedir.

İSTANBUL NİŞANTAŞI — KARAKOL KARŞISINDA

ANA - İLK İŞİK LİSESİ KIZ VE ERKEK ORTA - LİSE YATILI - YATISIZ

KURULUŞ TARİHİ: 1885 - TÜRKİYE'NİN EN ESKİ HUSUSİ LİSESİDİR

Emsalî arasında geraltı en ehven ve şahsî menfaat beklemeyen bir ilim müessesesidir. Güzide bir talim heyetine maliktir. Önümüzdeki ders yılında Lisan tedrisatına bilhassa ehemmiyet verilecek; ders saatleri dışında hususî Lisan kursları açılacak müzîge istidadı olan çocukların bu husustaki gelişimine de önem verilecektir. Telefon: 80879

Kelepir apartıman

Beyoğlunda Yeni Fruzaga, Acıçeşme sokağında 2 No. lu Turan apartımanı İstanbul Dördüncü İera Memurluğu vasıtasıyla satılıktır. İradı müsald olan bu apartımanın müzayedesinde 21/9/942 günü saat 14 tedir.

Müteşekkil bu radyoyu Avrupa'nın en büyük fabrikalarından birinde 2500 kişilik bir mühendis, usta ve amele ailesi geceli gündüzlü imal etmektedir.

ORION RADIO

İstanbul satış yeri: A. ve Y. Keleşoğlu
Sirkeci, Mimar Vedad caddesi No. 30 - 32

Bir motosiklet araniyor

Satmak isteyenlerin Tepebaşında Kordova hanında 4 numarada v Rüştü'ye müracaatları.

SACINIZ DÖKÜLÜYORSA, BAŞINIZDA KEPEK VARSA

MAJİK SAÇ EKSİRİ

KULLANINIZ. TESİRİNİ DERHAL GÖRÜRSÜNZ.

MALATYA BEZ VE İPLİK FABRİKALARI T. A. Ş.

Adana mensucat fabrikası müdürlüğünden:

SATILIK TARAK MAKİNESİ

Fabrikamızda mevcut DOBSON BORLOV fabrikasında 1898 senesinde imal edilmiş 2019 numaralı bir adet tarak (Kard) makinesi yazı-yeti hazırlatır (Mahallinde görüldüğü gibi) aşağıdaki şart dairesinde satılacaktır

- 1 — Müzayede açık artırma suretiyle 16 B. Teşrin 942 tarihine müsadif Cuma günü saat 15 te Adana fabrikamızda yapılacaktır.
- 2 — Talipier mezkûr tarihte saat 12 ye kadar depozito olarak mak-tuan fabrikaya 450 lira yatırmış ve makbuzu almış bulunacaklardır.
- 3 — Makinenin gümrük ve sair resmi, gazete ilân ücreti, muamele pulları, ambalaj ve sair bilmecile masraflar alıcıya aittir.
- 4 — İhaleli müteakip bedeli peşinen ödenecektir.
- 5 — Fabrika haddi lâyıkını görmediği takdirde ihaleli yapıp yapmamakta serbesttir. Talip olanların mezkûr gün ve saatte Fabrika-mızda hazır bulunmaları ilân olunur.

BOGAZİÇİ LİSESİ

İlk Kısım Baş öğretmenliğinden:

Bütün sınıfların ikmal imtihanları 18 Eylül Cuma günü saat 10 da yapılacaktır.

Üniversite Rektörlüğünden:

Edebiyat Fakültesinde Arap ve Fars filolojisi doçentliği açıktır. Dil im-tihanları 14/11/942 cumartesi günü yapılacaktır. Namzetlerin bu tarihten bir hafta evvel tezlerini vermiş olmaları lazımdır. İsteklilerin sıhhat rapo-ru, nüfus kâğıdı örneği ilmi hüviyetini gösterir fış «fışler tedris işleri ka-leminde istenecektir» ve 5 fotoğrafı ile 9.X.1942 tarihine kadar rektörlüğe baş vurmaları. (9934)

İstanbul mahrukât ofisi umum müdürlüğünden:

- 1 — Mahrukât Ofisi odun depolarına daimî amele ve bekçi alınacaktır. İsteklilerin yaşı 50 den yukarı 25 den aşağı olamayacaktır. Bunlara lıyakat-lerine göre eill, altmış lira aylık ücret verilecektir.
- 2 — Taliplerin nüfus cüzdanları ve nahiyeye veya kazalarından alacak-ları iyi durum kâğıtları ile Misrçarşısı yanında Makulyan Hanında İstanbul Mahrukât Ofisi Umum Müdürlüğüne müracaatları. (10018)

Memur alınacaktır Maliye Vekilliğinden

- 1 — Toprak Dağıtım komisyonlarında Fen memuru olarak çalış-mak üzere 30 memur alınacaktır.
- 2 — Alınacak memurlar Tapu ve Kadastro Okulunun Fen kis-mında bir ders yılı tahsil görecektir.
- 3 — İsteklilerin Lise mezunu veya lisenin onuncu sınıfını bitir-miş bulunmaları ve askerlikle ilişkili bulunmamaları ve eill yaşını da geçmemiş olmaları şarttır.
- 4 — Alınacak memurlara okulda bulunacakları müddetçe altmış lira ücret ve on lira muvakkat tazminat verilecek ve ayrıca fevkalâ-de zam kanunundan da istifade edeceklerdir. «Ele geçecek safi mik-tar yetmiş bir lira otuz beş kuruştur.» Köylerde geçecek her gün için ayrıca seyahat yevmiyesi verilecektir. Okulu bitirdikten sonra lise mezunlarına seksen beş ve diğerlerine yetmiş beş lira ücret verile-cektir.
- 5 — Okulu bitirenler beş sene müddetle Maliye Vekâletinin tensib edeceği yerlerde çalışacak ve bu mesainin mühim bir kısmı köylerde geçecektir.
- 6 — İsteklilerin Maliye Vekilliği «Millî Emlâk U. Müdürlüğü» ne hitaben yazacakları dilekçelerini ve aşağıda yazılı vesikaları 23 Eylül kadar göndermeleri lazımdır.
Dilekçeye bağlanacak vesikalar şunlardır:
A — Nüfus Hüviyet cüzdanı «aslı veya noterce veya yahut resmi bir makame tasdikli sureti»
B — Altı kıta fotoğraf. «Altı buçuk dokuz ebadında»
C — Okul tasdikname veya şahadetnamesi «Aslı veya tasdikli bir sureti»
D — Bulunduğu memuriyetlere alt vesikaların aslı veya suretleri.
E — Sıhhl durumunun her iklimde veya bilhassa köylerde vazife görmeğe elverişli olduğuna dair hükümet veya belediye doktorlu-ğu raporu.
F — C. Müddetumumillüğinden mahkûmiyeti olmadığına dair ve-sika «İstidatının altına Müddetumumillükçe tasdikli meşruhat verilmele suretile de olablir.»
G — Hüsnühâl kâğıdı.
H — Askerlik vesikası. «Nüfus hüviyet cüzdanında varsa ayrıca istenmez»
J — İstekli resmi bir dairede çalışmakta ise bu dairenin alelusul muvafakatını gösteren vesika. «Müracaata müteallik istida ve vesika-ların o daire vasıtasile gönderilmesi halinde ayrıca muvafakatna-meye lüzum yoktur.»
K — Noterlikçe resen tasdikli taahhütname «Bu taahhütname-nir sureti Ankarada Millî Emlâk Umum Müdürlüğünden ve vilâyet-lerde Defterdarlıklardan alınacaktır.» (7704) (9320)

İstanbulda : Liseler Alım Satım Kom'syonu Reisliğinden :

Cinsi	Beher kilo T. Fiyatı	Mikdarı Kilo	İlk Şartname teminatı Lira	bedeli Kr.
Beyaz peynir (tam yağlı)	135	23800)	4074,50	283
Kaşar	210	11600)		
Sadeyağ	389	47000)	10180	893
Nohut	52	15200)		
Kuru çalı fasulya	47	32000)		
Yeşil mercimek	50	11400)	3077	205
Kırmızı mercimek	40	6200)		
Kuru bakla (kabağı soyulmuş)	60	16500)		

Yoğurt 70 33700) 1769,50
Komisyonumuza bağlı 6 yatılı lisenin 1942 mali yılı ihtiyaçları olan ve teferrüatı yukarıda gösterilen yiyecekleri kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 24/IX/1942 perşembe günü saat 15 de Beyoğlunda Liseler Satım Alma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler teminat makbuzu, 1942 yılı ticaret odası vesikası ve tekliflerini havi kapalı zarflarını sözü geçen saatden bir saat evvellerine kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. Teminat yatırmak ve şart-nameleri almak isteyenlerin Galatasaray lisesinde komisyon kâtipliğine müracaat etmeleri. (9602)

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Ereğli «Konya» da yapılacak memur ve işel evleriyle bekâr pavyon-ları, kanalizasyon yol ve harici su teslatı emanet usulile ihale edilecektir.
- 2 — İşbu İnşaat ve amelîyatın muhammen keşif bedeli 1.000.000 liradır.
- 3 — Eksiltme evrakı Ankarada Sümer Bank Muamelât Şubesinde 50 lira mukabilinde alınacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat mikdarı 30.000 liradır.
- 5 — Eksiltme 30 Eylül 1942 tarihine müsadif çarşamba günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank müdürlüğü İnşaat şubesinde yapılacaktır.
- 6 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdide kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimler-den terekkip ettigine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar koyacaklardır.
- 7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümer Bank umumî kâtipliğine teslim olunacaktır.
- 8 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lazımdır. Postada vakı olabilecek gecikmeler nazarı itibare alınmayacaktır. (7954) (10013)

Yapı ve imar işleri ilânı Nafia Vekâletinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: İstanbulda Beyazıtta Zeynep hanım köşkü yerinde yapılacak Fen ve Edebiyat Fakültesi birinci kısım inşaatıdır.
- 2 — Keşif bedeli 845970 lira 60 kuruştur.
- 3 — Eksiltme 2/10/1942 cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı ve İmar İşleri Eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 4 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak «42,30» kırk iki lira otuz kuruş bedel mukabilinde Ankarada Yapı ve İmar İşleri Reisliğinden ve İstanbulda Nafia Müdürlüğünden alınabilir.
- 5 — Eksiltmeye girelilmek için isteklilerin usulî dairesinde «37588,82» otuz yedi bir beş yüz seksen sekiz lira seksen iki kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden bu iş için alınmış ehliyet vesikası ihraz etmeleri lazımdır.
- 6 — İşbu vesikayı almak için isteklilerin eksiltme tarihinden en az tatil gün-leri haric üç gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaat etmeleri ve dilekçelerine en az bir kalemde bu işe benzer «400.000» liralık bir iş yaptığını dair işi yaptırın idarelerden alınmış vesika rapt emeleri muktezidir.
- 7 — İstekliler teklif mektuplarını ihale günü olan 2/10/942 cuma günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Eksiltme Komisyonu Reisliğine ver-meleri lazımdır.
- 8 — Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «7991» «10097»

Belgrad Devlet Orman İşletmesi Revir Amirliğinden:

- 1 — İşletmemizin Kurtkemer bölgesinde mevcut 12 ilâ 20 metre uzunluğunda ve muhtelif ebadda «130» yüz otuz metrekep dört köşe meşe kerestesi açık arttırmaya çıkarılmıştır.
- 2 — Beher metrekepün muhammen fiyatı «85» liradır.
- 3 — Arttırma 13/9/942 cuma günü saat 15 de Büyükdere Belgrat orman İşletmesi Revir Amirliğindedir.
- 4 — Muvakkat teminat «328» lira «75» kuruştur.
- 5 — Bu satışa alt şartname İstanbul Orman çevirge müdürlüğünde ve İşletme merkezinde keresteler Kurtkemer deposunda görülebilir. (9378)